

Zamek Książ Pomorski
SEKRETARIAT
03.04.2019
Liczba: 221
Skierowano do

Wzrost: 1,70 m. Waga: 70 kg

Szczecin, st. 44
Stanowisko/a

nr

30-05/24
Numer AZP

Szczecin
Gmina

Sprawozdanie z badań archeologicznych

Znak decyzji:	Z.Arch.5161.31.2019.AK
Numer decyzji:	525/2019
Decyzja z dnia:	29 marca 2019 r.
Termin badań:	do 31 grudnia 2019 r.
Prowadzący badania:	mgr Marek Dworaczyk IAE PAN OAŚKN w Szczecinie
Teren badań:	działka nr 7/6, obręb 1037
Inwestycja:	usunięcie filara w miejscu katastrofy budowlanej w skrzydle północnym Zamku Książąt Pomorskich w Szczecinie

Wynik badań: pozytywny/negatywny

Miejscowość, rok
Szczecin 2019

OBIEKT

WYKOP BUDOWLANY
DZIAŁKA NR 7/6, OBR. SZCZECIN 1037
UL. KORSARZY 34 W SZCZECINIE, GM. LOCO

INWESTOR

ZAMEK KSIĄŻĄT POMORSKICH W SZCZECINIE
UL. KORSARZY 34
70-540 SZCZECIN

BRANŻA

ARCHEOLOGIA
INTERWENCYJNE BADANIA ARCHEOLOGICZNE

ARCHEOLOG

INSTYTUT ARCHEOLOGII I ETNOLOGII PAN
OĄSKN W SZCZECINIE
UL. KUŚNIERSKA 12/12A
70-536 SZCZECIN
TEL. 0 91 433 69 13

Szczecin 2019

***Sprawozdanie z interwencyjnych badań archeologicznych
przeprowadzonych podczas usuwania filara w miejscu katastrofy budowlanej w
skrzydle północnym Zamku Książąt Pomorskich w Szczecinie, gm. loco,
działka nr 7/6, obręb 1037***

Zgodnie z decyzją nr 525/2019 z 29 marca 2019 r., znak: Z.Arch.5161.31.20198.AK, wydaną przez Zachodniopomorskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Szczecinie, przeprowadzono bezpośredni nadzór archeologiczny w trakcie wykonywania wykopów związanych z ww. pracami budowlanymi, realizowanymi na terenie Zamku Książąt Pomorskich w Szczecinie (ryc. 1-2). Nadzór archeologiczny został sfinansowany przez Zamek Książąt Pomorskich w Szczecinie, ul. Korsarzy 34, 70-540 Szczecin. Teren badań znajdował się w obrębie skrzydła północnego Zamku Książąt Pomorskich w Szczecinie (ryc. 2). Jest to obszar wpisany do rejestru zabytków pod nr 24 (decyzja nr Kl.V-0/3/54 z dnia 22 kwietnia 1955 r.) oraz znajduje się na terenie Starego Miasta, wpisanym do rejestru zabytków pod nr 1 (decyzja nr Kl.O.I-3/52 z dnia 28 listopada 1952 r.) i na obszarze stanowiska archeologicznego: Szczecin nr 44 (AZP: 30-05/24) – osada i grodzisko ludności kultury łużyckiej oraz osada i grodzisko wczesnośredniowieczne (połowa VIII – połowa XIII wieku) (ryc. 1).

Wykonane prace budowlane polegały na usunięciu podstawy filara w miejscu katastrofy budowlanej w skrzydle północnym zamku oraz na zabezpieczeniu wykopu pod jego fundament. Prowadzono je ręcznie w dawnym wykopie pod fundament zniszczonego filara, o średnicy około 4,0 m w części górnej, w dolnej zaś około 5-6 m. Strop wykopu znajdował się na poziomie posadzki piwnicy. Miał w rzucie poziomym kształt owalny, natomiast w profilu kształt stożka. W związku z charakterem tych prac, badania archeologiczne ograniczone zostały do opisu odsłoniętych w profilach wykopu nawarstwień, ich dokumentacji fotograficznej (badania wykonywane były w pomieszczeniu zamkniętym oraz w głębokim, słabo oświetlonym wykopie, stąd zdjęcia są nieostre, słabej jakości) oraz wykonania dokumentacji rysunkowej profilu E.

Wykop miał głębokość do około 6 m. Jednak na rysunku profilu E wykopu zaznaczono nawarstwienia do głębokości około 4 m poniżej poziomu posadzki. Od około 1,5-2,0 m poniżej poziomu posadzki zalegały jedynie nawarstwienia przemieszane, złożone z naturalnej warstwy

szaro-żółtego, twardego, gliniastego i żwirowatego, gruboziarnistego piasku, w którym miejscami zalegały ułamki cegieł. W spągu wykopu, w jego części środkowej, na głębokości około 6 m poniżej poziomu posadzki zalegały jeszcze trzy duże kamienie, będące z pewnością pozostałością fundamentu filara. W górnej części wykopu zarejestrowano następujący układ nawarstwień (por. ryc. 3):

Warstwa I – posadzka w piwnicy, której strop znajduje się na poziomie 20,73 m n.p.m.;

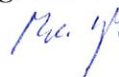
Warstwa II – warstwy przemieszane, gruzowiskowe zalegające do głębokości około 1,0 m poniżej poziomu posadzki, tj. do poziomu około 19,7 m n.p.m. Warstwy te pochodzą z okresu powojennego i związane są z odbudową zamku;

Warstwa III – żółta glina przemieszana z piaskiem i gruzem ceglany. Warstwa ta stanowiła wypełnisko lejkowatego wkopu, w stropie o szerokości około 52 cm, pod mur zbudowany z cegieł o wymiarach około 260x120x100 mm, połączonych zaprawą wapienno-piaskową. Cegły ułożone były w wątku wozówkowo-główkowym. Strop muru zalegał na głębokości około 20,0 m n.p.m., a stopa na głębokości około 19,5 m n.p.m., a jego szerokość wynosiła około 26 cm. Mur pochodzi z czasów funkcjonowania zamku, tj. z okresu nowożytnego (2. poł. XVI – 1. poł. XX w.), i zapewne jest pozostałością modernizacji piwnic skrzydła północnego;

Warstwa IV – ciemnobrązowa próchnica ze spalenizną i węglami drzewnymi, z domieszką żółtego piasku. Warstwa o miąższości do około 80 cm, której strop zalegał w części S na głębokości około 19,9 m n.p.m., natomiast w części północnej na poziomie około 19,7 m n.p.m. Brak źródeł ruchomych nie pozwala precyzyjnie określić chronologii warstwy, jednak na podstawie jej struktury i pozycji stratygraficznej można przypuszczać, że pochodzi ona z późnego średniowiecza;

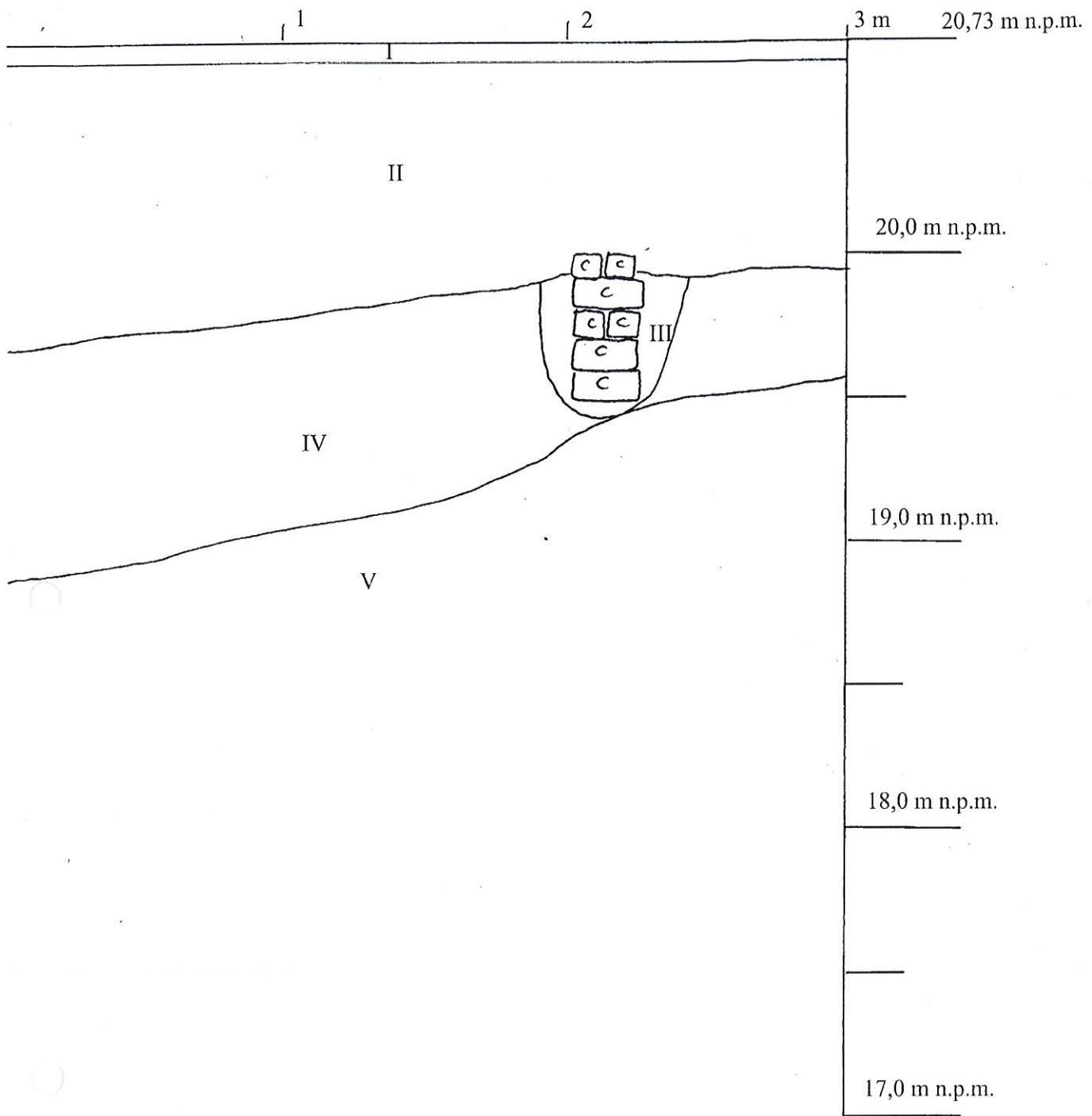
Warstwa V – szaro-żółty, twardy, gliniasty i żwirowaty, gruboziarnisty piasek, w którym miejscami zalegały ułamki cegieł. Warstwa związana z wkopem pod fundament filara w skrzydle północnym zamku, powstała przy jego wznoszeniu, tj. w 2. połowie XVI w. W warstwie, w części środkowej wykopu, zalegały trzy kamienie będące najpewniej pozostałością fundamentów. Strop warstwy zalegał na poziomie około 19,6 m n.p.m. w części południowej i około 18,9 m n.p.m. w części północnej wykopu.

mgr Marek Dworaczyk

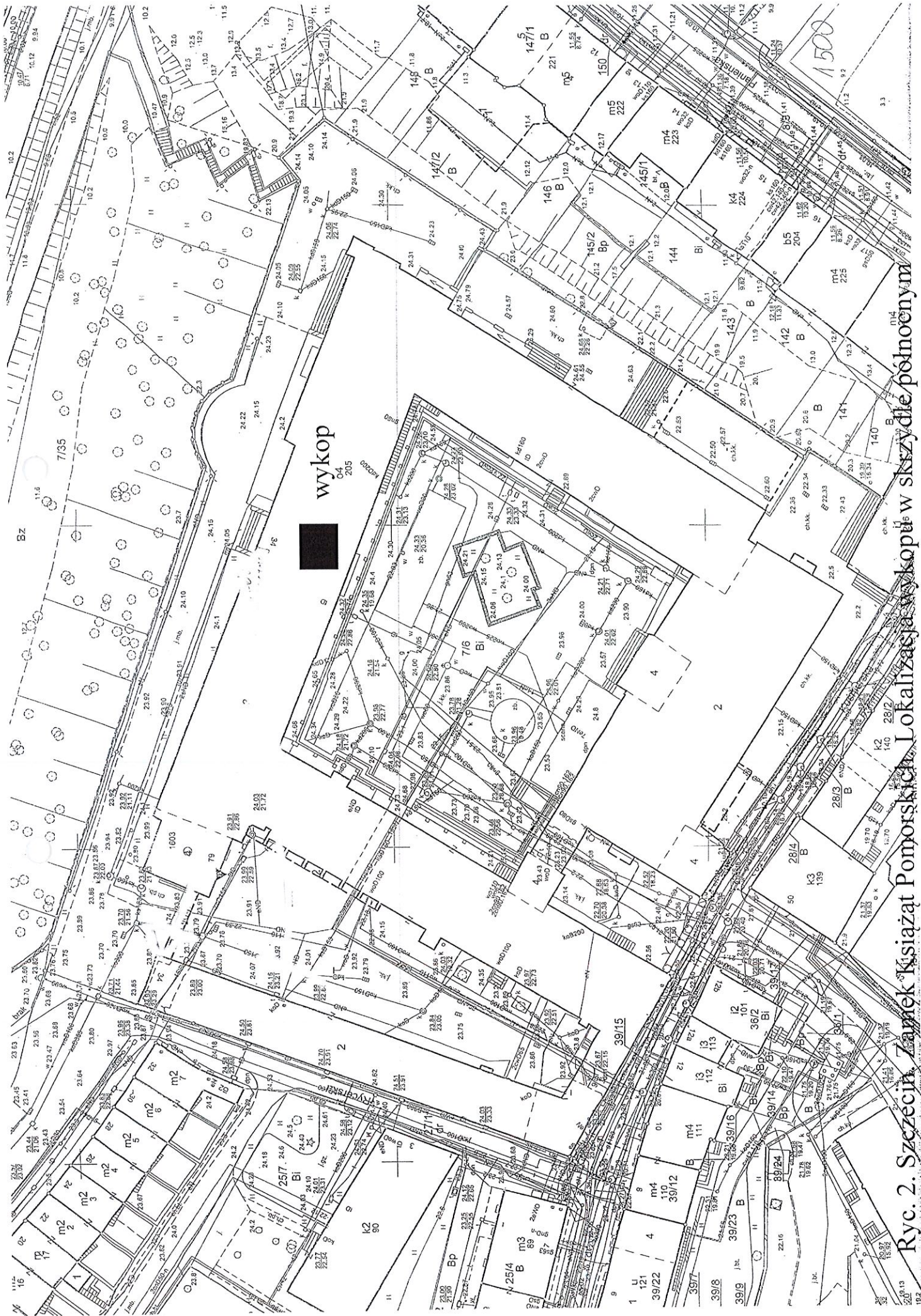

SPIS ILUSTRACJI

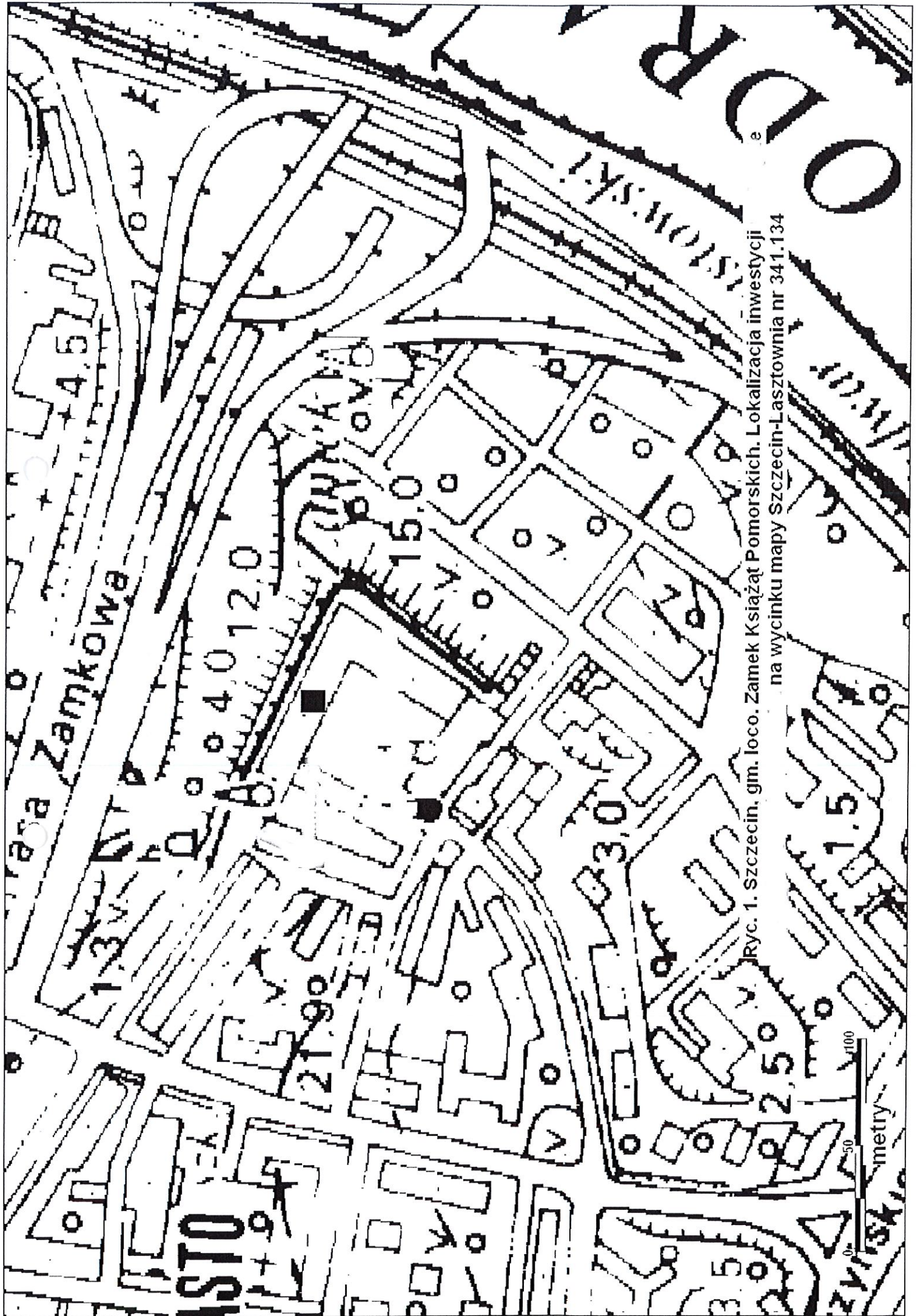
Nr	Treść	Wykonał
Ryc. 1	Szczecin, gm. loco. Działka nr 7/6 – Zamek Książąt Pomorskich. Lokalizacja inwestycji na wycinku mapy Szczecin-Lasztownia nr 341.134	M. Dworaczyk
Ryc. 2	Szczecin, gm. loco, działka nr 7/6. Lokalizacja wykopu w skrzydle północnym Zamku Książąt Pomorskich	M. Dworaczyk
Ryc. 3	Szczecin, gm. loco, działka nr 7/6. Piwnica skrzydła północnego Zamku Książąt Pomorskich. Profil E wykopu	M. Dworaczyk
Fot. 1	Szczecin, gm. loco Zamek Książąt Pomorskich – piwnica skrzydła północnego. Profil N i E wykopu pod filar. Widok od S	M. Dworaczyk
Fot. 2	Szczecin, gm. loco Zamek Książąt Pomorskich – piwnica skrzydła północnego. Profil E wykopu pod filar. Widok od W, z dna wykopu	M. Dworaczyk

Ryc. 3. Szczecin, gm. loco. Skrzydło północne Zamku Książąt Pomorskich (działka nr 7/6. Fragment profilu E wykopu pod fundament filara

Ryc. 2. Szczecin. Zamek Książąt Pomorskich. Lokalizacja wykopu w skrzydle północnym

Ryc. 1. Szczecin, gm. loco. Zamek Książąt Pomorskich. Lokalizacja inwestycji na wycinku mapy Szczecin-Lasztownia nr 341.134

Fot. 1. Szczecin, gm. loco Zamek Książąt Pomorskich – piwnica skrzydła północnego. Profil N i E wykopu pod filar. Widok od S

Fot. 2. Szczecin, gm. loco Zamek Książąt Pomorskich – piwnica skrzydła północnego. Profil E wykopu pod filar. Widok od W, z dna wykopu